

Celostátní finále Dějepisné olympiády na FF UHK přineslo nové pojetí soutěže

Datum 29.5.2026
Subjekt Univerzita Hradec Králové
Region Česká republika - Královohradecký kraj
Kategorie Školstvo, Univerzity

Filozofická fakulta UHK hostila ve dnech 20.-21. května celostátní finále 55. ročníku Dějepisné olympiády. Do Hradce Králové přijelo dohromady čtyřicet nejlepších soutěžících ze základních a středních škol z celé České republiky, aby poměřili své znalosti i schopnost uvažovat o historii v širších souvislostech.

Organizaci soutěže nově převzal Historický ústav FF UHK pod vedením Tamary Tomanové a Veroniky Středové. Nový organizační tým provedl několik změn v podobě soutěže i jejím celkovém pojetí. Přestože některé novinky vyvolaly mezi učiteli i soutěžícími diskuze, finálové kolo se uskutečnilo v příjemné atmosféře a nabídlo velmi kvalitní výkony účastníků.

Letošní ročník nesl téma Dvě strany téhož příběhu: Jak muž a žena kráčeli dějinami – spolu, proti sobě i vedle sebe. Téma se zaměřovalo na postavení mužů a žen v dějinách a organizátoři chtěli soutěž více propojit s širšími historickými souvislostmi, nikoliv pouze s memorováním faktů. Do finálového kola postoupilo čtyřicet nejlepších soutěžících, z toho dvacet ze základních a dvacet ze středních škol.

"Osobně se mi velmi líbilo, že bylo téma hodně pojaté z kulturního hlediska. Nejlepší by bylo téma časově ohraničené, pro mě ideálně 19./20. století opět z nějaké zajímavé perspektivy, např. česko-německé vztahy na přelomu 19. a 20. století – ano, mám ráda Kafku."

Apolena Vondrašová

finalistka II. soutěžní kategorie

Soutěž byla rozdělena do několika částí. Vedle tradičního testu čekala finalisty také tvorba vlastního historického výstupu přímo na místě konání. Organizátoři tím reagovali na stále častější využívání umělé inteligence při domácím zpracování prací. Soutěžící pracovali s historickými prameny, mohli využívat odbornou literaturu ve fakultní knihovně a své projekty následně prezentovali před ostatními účastníky i porotou. Ve finálových úlohách byly využity také audiovizuální ukázky a historické předměty zapůjčené z Muzea východních Čech.

„Tvorba historického výstupu byla velmi kreativní a neotřelá,“ uvedla vítězka středoškolské kategorie Klára Vaverová. Finalista I. kategorie Josef Snopek ocenil především možnost improvizace a práci s různými typy pramenů: *„Měli jsme možnost vyzkoušet si jiný typ úloh ozvláštněných například videoukážkou nebo přítomností fyzického předmětu.“* Pozitivně hodnotil také kombinaci vědomostních úloh a práce s historickými prameny i celkovou úroveň soutěže. Někteří soutěžící naopak upozorňovali na ne zcela plně využitá téma či úlohy typu „všechno, nebo nic“.

Novinkou byla také možnost udělit bod jinému soutěžícímu za nejzdařilejší historický výstup. Každý účastník tak disponoval jedním hlasem, který se započítával do výsledného hodnocení. *„Koncept sebehodnocení se mi líbil. Ale přiznám se, že bylo složité vybrat jeden, který ‚vyčníval‘ z těch devatenácti výstupů,“* potvrdila vysokou úroveň projektů Klára Vaverová.

Finálové kolo nabídlo soutěžícím pestrý a časově náročný program, který doplnily přednášky akademických pracovníků Historického ústavu FF UHK, jmenovitě prof. Dany Musilové, doc. Martina Šandery a dr. Lenky Křížové, ale také workshopy Studentů historického klubu a Mgr. Pavla Žalského. Rodiče a učitelé měli možnost bezplatně navštívit Muzeum východních Čech a prohlédnout si centrum Hradce Králové s výkladem.

Soutěžící si pochvalovali hezké prostředí, vlídný kolektiv i organizaci celé akce včetně ubytování a stravování. Pozitivní ohlasy směřovaly také k porotě. *„Musím pochválit porotu. Po velmi negativní zkušenosti z mé minulé účasti jsem zvažovala, že se tohoto ústředního kola nezúčastním. Musím říci, že vstřícnost a ‚normálnost‘ poroty, ale i veškerého organizátorstva byla skvělá zkušenost,“* shrnula Apolena Vondrašová. Zároveň dodala, že by před samotným vyhlášením výsledků uvítala dynamičtější a odlehčenější program, který by soutěžící více uvolnil a naladil na závěrečné finále.

A kam povedou další kroky soutěžících?

"Ráda bych vyučovala historii na střední škole. Také se plánuji věnovat regionální historii, neboť jsem se již účastnila soutěže SOČ, která mi dala příležitost vyzkoušet si tuto činnost."

Klára Vaverová

vítězka středoškolské kategorie

"Rád bych se věnoval historii na vysoké škole a pravděpodobně i ve své budoucí profesi, například jako historik, archivář nebo učitel dějepisu."

Josef Snopek

finalista I. kategorie

Výsledky finále Dějepisné olympiády:

Střední školy

1. místo – Klára Vaverová (Gymnázium, OA a JŠ Svitavy)
2. místo – Isabela Siudová (Gymnázium Olgy Havlové Ostrava)
3. místo – Apolena Vondrašová (Gymnázium J. Š. Baara Domažlice)

Základní školy

1. místo – Markéta Smolíková (Gymnázium Trhové Sviny)
2. místo – Josef Snopek (ZŠ Jungmannovy sady Mělník)
3. místo – Eliška Cardová (Gymnázium K. Čapka Dobříš)

Letošní ročník Dějepisné olympiády se uskutečnil za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Královéhradeckého kraje, za podpory nakladatelství Lingea s.r.o. a Muzea východních Čech v Hradci Králové. Poděkování patří všem účinkujícím z řad studentů, bývalých studentů, zaměstnanců i akademiků Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Všem soutěžícím gratulujeme ke skvělým výkonům!

<https://www.uhk.cz/cs/filozoficka-fakulta/ff/aktualne/celostatni-finale-dejepisne-olympiady-na-ff-uhk-prineslo-nove-pojeti-souteze>